

Svenskt-føroyska vinafelagið

Millum teir hundræðtals básarnar og tey túsundtals fólkin í Bókastevnuni í Goteborg, er serliga ein, ið loypur úti-setanum í eyguni. — Básurin hjá Svenskt-føroyska Vinafelagnum

Vinafelagið var stovnað í 1973 og virkar fyri at menna samstarvið millum Svøríki og Føroyar, og fyri at spreidda kunnleika um Føroyar í Svøríki.

Birgit Hylin minnst við glogvandi eygum, hvussu hugskotið til stovnanina kom, og bedýrar, at hon ongantið fyrr hevur fingið spurningin so beinleiðis settan:

— Eg búði hjá Martini Holm, rektara á Lærarskúlanum tá og var sum gandað av øllum, ið føroyskt var. Meg minnst tá Martin segði við meg: Tú kanst banna uppá, at tá tú kemur heim, so stovnar tú Svenskt-Føroyskt Vinafelag!

— Ikki banna, Martin,

breyt so Kirstin, kona Martin, hann av, og láturtár trilla eftir kjálkunum hjá Birgit nú so nógv ár aftaná, tá hon hugsar um hendingina.

— Hann var ein ógvuliga skemtingarsamur maður, flennir hon, stovnarin av Vinafelagnum.

Fastan bás síðan 86

— Tað byrjaði, tá Rói Patursson fekk Norðurlanda Virðislonina fyri fagrar bókmentir, sigur Lena Sewall, núverandi formaður, tá spurningurin um hvussu leingi føroyskur básur hevur verið við á stevnuni, verður settur.

— Fyrireikararnir høvdu als ikki hugsað um at gjørt nakað burtur úr

Føroyum, og gjørdust fegnir um hugskotið. So fegnir, at Vinafelagið fekk ein ókeypis bás fyrsta árið, og Rói varð boðin við á stevnuna.

Nú lá tað soleiðis fyr, at Halldór Killjan Laxness, ið skuldi røða, gjørdist sjúk, so Rói varð biðið um at traðka í hansara stað, og tað eydnaðist stak væl.

— So væl eydnaðist tað, sigur Lena Sewall, at Rói aftur í ár er biðin um at luttaka.

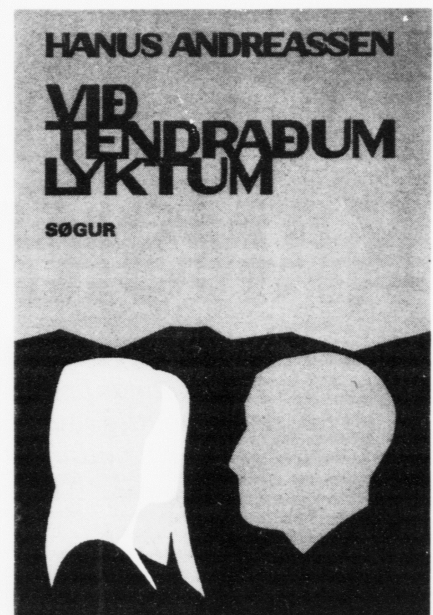
Virkin felagsskapur

Vinafelagið skipar fyri nógvum tiltøkum kring um í Svøríki, m.a. verður ein tónleika framfærsla í Bispagarðinum í Karlstad

20. október, har Hans Iversen og Marit More-dahl saman við pianistin Helen Birath skulu framføra verk eftir Kingo og Peter Dass, saman við ymiskum føroyskum tónleiki, m.a. eftir Jógvan Waagstein.

— Í november visa vit Gásadalsfilmin í Folkets Bio í Stockholmi, greiddi Lena Sewall frá, og leggur afturat, at har varð eisini Atlantic Rhapsody vistur í desember í fjør.

Áður hava tey havt vitjanir úr Føroyum. M.a. varð dansifelag her í 78, og menn sum Oskar Hermansson og aðrir hava eisini vitjað felagsskapin, ið eisini tekst við bókaútgávu.

Herfyri var stór bókastevna í Gøteborg í Svøríki. Svensk-Føroyska Vinafelagið hevði ein bás á framsýningini og varð hann sera væl vitjaður. Fleiri føroyingar vóru við á stevnuni eitt nú Rói Patursson, rithøvundi og Jan Kløvstad, stjóri í Norðurlandahúsinum. Vit hava fingið hesa frásøgnina frá Bókastevnuni frá Bergi Rasmussen í Gøteborg.

Kostnaður hins kenda

— Heitið er komiskt, helt Rói Patursson fyri, tá orðaskiftið um skaldskap og virðislonargeving byrjaði á middegi hósdeggin. — Orðaskiftið, sum skuldi viðgera heiðursløn Norðurlanda Ráðsins. Um virðislonin hevur mennandi ella oyðandi árin á norðurlendskan skaldskap

Tá tú kemur úr einum litlum samfelag, legði Rói Patursson út, — ger virðislonin, at tú, sum fært hana, gerst eitt umboð fyri tína mentan. Og harvið fært tú eina rúgvu av avbjóðingum, sum tú als ikki hevði ímyndað tær, tá tú skapaði verk titt.

— Heiðurslonin fastlæsir ein, júst sum tú heldur at nú kanst tú endiliga leggja bókina frá tær, og siga »Hatta var tað!« I-staðin verður tú noyddur at mala í klingur um eitt verk, tú hevur arbeitt uppá í kanska trý-fýra ár!

Endurtøka av skránni

Orðaskiftið sum so læst skjótt fast í einari endurtøku av tí, ið stóð at lesa í skránni. — Hverjum endamáli styðjar ein virðislon av hesum slag, uttan at panelið kom inn á nakað beinleiðis uppskot. Leingi varð tosað aftur og fram um at dagurin, innlating av tilfari til normeringina

(15. nov.), mátti flytast; men umboð fyri Norðurlanda Ráðið segdu seg vilja umhugsas tað, tó

mátti ikki gloymast, at bókur útkomnar eftir hendan dagin kundu koma upp á tal árið eftir.

Umseting neyðug!

Útgevarin, Thomas von Vegesack, tosaði nógv um at fáa marknaðin inn í myndina, og vildi hann gjarna hava pengar frá Norðurlandaráðnum; men heiðurin skulu útgevararnir sjálvir hava.

— Royni at sleppa undan øllum, ið angar av mentan og norður-bókavirðislon, tí tað er beinleiðis skaðiligt fyri søluna. — Virðislonin má ikki gerast til eitt slag av diplomati, so sum tað hendi við Róa, segði Vegesack viðari. — Nei, tað er bókin, ið skal í focus, og tí mugu vit syrgja fyri, at bøkurnar, tá heiðurslonin verður givin, eru umsettar til tey størstu norðurlendsku málini.

Her legði finski bókmentaprofessorin, Claus Zilliacus, uppi, og segði, at norskar bókmentir í Finnlandi, ella svenskar í Føroyum, ikki automatiskt vórðu áhugaverdar uttanfyri tann málbolk tær upprunaliga vóru ætli-

aðar, so »tvangsumseting verður als ikki vælmóttikin!«

Baltikum óviðkomandi

Vegesack helt tó fast við sitt, og tók upp í saman at Baltikum mátti koma við í norðurlenskt samstarv, tí so viðkaðust norðurlond frá fimm til átta málbolkar, og tað er ein avbjóðing í sjálvum sær fyri ein útgevara.

Tað vóru fleiri, ið vildu vera við at tað kom ikki hesum kjaki við; men eingin kom inn á skeivleikan við umrøðu Vegesacks av málbolkunum, fyrr enn Jan Kløvstad setti fram uppskot um stuðul til smærri málbolkarnar. — Føroyskt, grønlendskt og samiskt, tí hann metti at ov nógvur góður skaldskapur ikki

hevði møguleika at koma til sín rætt, vegna geografisku umstøðurnar. — Tí norðurlond gerast ikki fátækari av at hjálpa smáu málbolkunum. Heldur tvørturímóti!

Lógvabrestir

Eftir hetta varð kjakast aftur og fram um stuðulin, hvussu hann skuldi gevast, men tíðin var um at renna út, og læt orðstýrarin, Finn Jor, blaðstjóran, Róa Patursson fáa síðsta orðið.

— Við allari virðing fyri Norðurlanda Ráðnum og virðislon tess, vil eg visa á, at eingin rithøvundur er meira áhugaður í prisinum enn í tí hann skrivur! Og takkaði hann av við einari stuttari yrking, ið kóðnaði í lógvabrestum.

Í matematikk tímum skrivaði eg yrkingar

Í bókmentum hugsaði eg um sex

Og í frkorterunum fann eg útav at samansetingin

av hesum

er fullkomiliga líkamikin.